

Welcome

Jaap van Dissel
Andreas Voss

Dynamiek van Infectieziekten

1. Wat kwam er de afgelopen jaren op ons af?

- Aviaire influenza, toename AMR, COVID-19, Monkeypox
- Infectieziekten kennen geen grenzen
- Een infectieziekte heb je nooit alleen

2. Wat komt er nog?

- Infectieziekten x,y, etc

3. Wat vraagt dat van ons?

- Infectiepreventie in de zorg is op orde
- SRI partners werken transmuraal, over domeinen heen
- Richtlijnen zijn de basis, maar niet alleen op **papier** als wel in de **praktijk**!
- Naast andere factoren: surveillance, vaccinatie, oprichting LFI

Tijd	Titel	Spreker
Registratie en inloop 9:00-9.30		
Opening 9:30-9:50	Welkom – Stand van zaken SRI	Andreas Voss - Federatie Medisch Specialisten / Jaap van Dissel - RIVM
Nieuwe vormen van implementatie 9:50-10:50	Informeren & Activeren met mobiele microlearnings	Jules Weijdemma – Primio
	Leren: een leuke gewoonte	Menno Vergeer – Redgrasp
	Gemeenschappelijke discussie	Marieke van der Waal - SKILZ
Pauze 10:50-11:15		
Uitdagingen en communicatie rondom implementatie 11:15-12:25	Implementatie van infectiepreventierichtlijnen door het gebruik van bundels	Jan Kluytmans – UMC Utrecht
	Communicatie en implementatie	Tessa van Charldorp – Universiteit Utrecht
Afsluiting 12:25-12:30	Afsluiting	Andreas Voss - Federatie Medisch Specialisten / Jaap van Dissel - RIVM
Lunch 12:30–13:30		

Leden Coördinatie- en Uitvoeringsorgaan

Haitske Graveland, secretaris, lid namens FMS
Emile Schippers, lid namens FMS

Marieke de Waal, lid namens SKILZ
Femke Aanhane, lid namens SKILZ

Jente Lange, lid namens RIVM
Klaartje Weijdema, lid namens RIVM

Leden Begeleidingsraad

Jaap van Dissel, voorzitter, lid namens RIVM

Tjalling Leenstra, lid namens RIVM

Cathalijne Dodemont, secretaris, lid namens RIVM

Selma Tromp, lid namens FMS

Petrie Roodbol, lid namens SKILZ

Mieke Waltmans-den Breejen, lid namens VHIG

Marjolein Tasche, lid namens NVZ

Carin Faber, lid namens NFU

Jolanda Meijer-Poelman, lid namens Actiz

Hans Buijing, lid namens Zorgthuisnl

Femke

Klaartje

Thank
you!

Haitske

Richtlijnen 2021

Commentaarfases verwacht
Q4 2022

Richtlijn	Fase*	Trekker/regiehouder
Vormen van isolatie	Ontwikkeling	FMS
Isolatie indicaties	Ontwikkeling	FMS
Eigen isolatiekamer	Ontwikkeling	FMS
Persoonlijke beschermingsmiddelen	Ontwikkeling	FMS
BRMO	Ontwikkeling	FMS
MRSA	Ontwikkeling	FMS
Reiniging en desinfectie ruimte (incl. validatie)	Ontwikkeling	FMS
Luchtbeheersing OK**	Gepubliceerd ↗	FMS
POWI/SSI**	Ontwikkeling	FMS
Handhygiëne	Ontwikkeling	RIVM i.s.m. SKILZ
Persoonlijke hygiëne medewerker	Ontwikkeling	SKILZ i.s.m. RIVM
Basishygiëne Thuiszorg	Ontwikkeling	RIVM

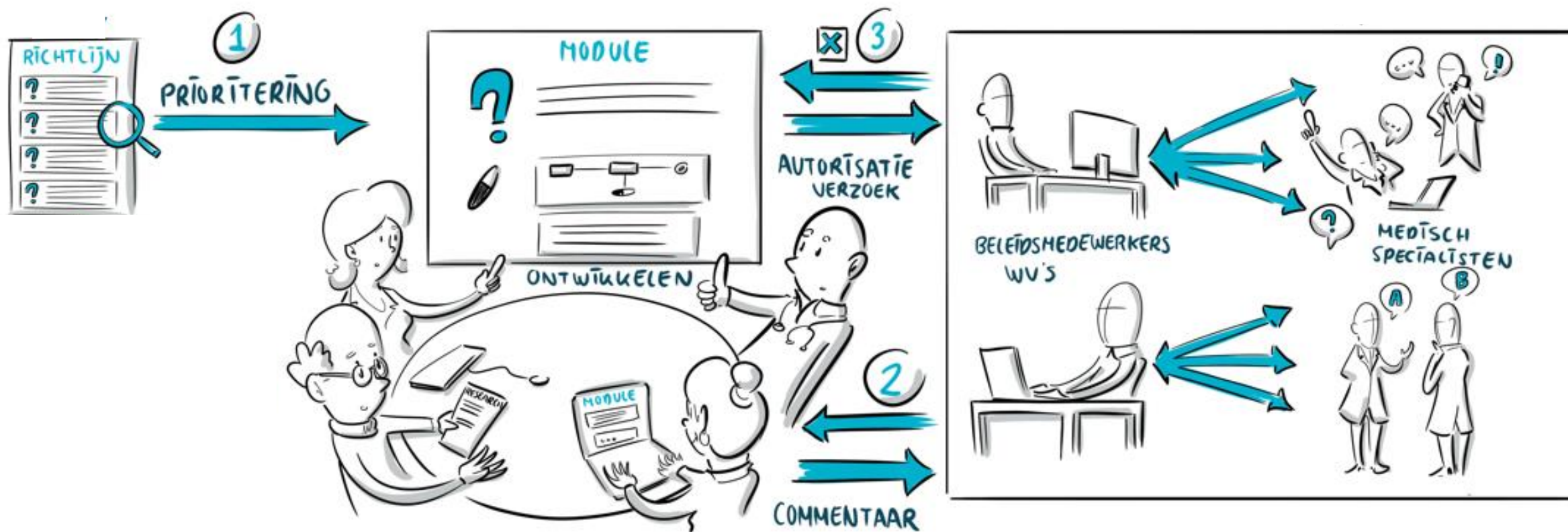

Richtlijnen 2022

Richtlijn	Fase*	Trekker/regiehouder
Blaaskatheterisatie	Ontwikkeling	FMS
Clostridium difficile	Ontwikkeling	FMS
Desinfectie huid & slijmvliezen + puncties	Ontwikkeling	FMS
Omstandigheden en gedrag op OK + preoperatieve handdesinfectie	Ontwikkeling	FMS
Reiniging en desinfectie van hulpmiddelen	Ontwikkeling	FMS
Reiniging en desinfectie van instrumentarium	Ontwikkeling	FMS
Scopen	Ontwikkeling	FMS
Toediening medicatie	Ontwikkeling	FMS
Accidenteel bloedcontact	Ontwikkeling	RIVM
Scabiës	Ontwikkeling	RIVM
Pospoelers en vermaalsystemen	Ontwikkeling	SKILZ
Urinelozing en stoelgang	Ontwikkeling	SKILZ
Persoonlijke hygiëne patiënt & bezoeker	Vorbereiding	SKILZ

Het ontwikkelproces - ~24 maanden

2021

Q1

Q2

Q3

Q4

2022

Q1

Q2

Q3

Q4

2023

Q1

Q2

Q3

Q4

2024

Q1

Q2

Q3

Q4

2025

Q1

Q2

Q3

Q4

2026

Q1

Q2

Q3

Q4

Richtlijnen 2021

Isolatie
Persoonlijke Beschermingsmiddelen
MRSA
BRMO
Reiniging en Desinfectie Ruimten
Handhygiëne
Persoonlijke hygiëne medewerker
Basishygiëne Wijkverpleging

Voorbereiding

Ontwikkeling

Commentaar

Autorisatie

▲ Publicatie richtlijn

Richtlijnen 2022

Blaaskatheterisatie
Clostridium Difficile
Desinfectie huid-, slijmvliezen en puncties
Omstandigheden en gedrag op het OK complex
Reiniging en Desinfectie van hulpmiddelen
Reiniging en Desinfectie van instrumentarium
Scopen
Toediening Medicatie
Accidenteel Bloedcontact
Sacabiës
Opvang en afvoer van urine en feces
Persoonlijke hygiëne patiënt & bezoeker

Voorbereiding

Ontwikkeling

Commentaar

Autorisatie

▲ Publicatie richtlijn

Richtlijnen 2023

Voorbereiding

Ontwikkeling

Commentaar

Autorisatie

▲ Publicatie richtlijn

Richtlijnen 2024

Voorbereiding

Ontwikkeling

Commentaar

Autorisatie

▲ Publicatie richtlijn

▼ Vandaag

Planning

Richtlijn	Vorb. 1	Vorb. 2	Ontw. 1	Ontw. 2	Ontw. 3	Ontw. 4	Comment.	Autorisatie
Isolatie								
Persoonlijke Beschermingsmiddelen								
MRSA								
BRMO								
Reiniging en Desinfectie Ruimten								
Handhygiëne								
Persoonlijke hygiëne medewerker								
Basishygiëne Wijkverpleging								
Blaaskatheterisatie								
Clostridium Difficile								
Desinfectie huid- , slijmvliezen en puncties								
Omstandigheden en gedrag op het OK complex								
Reiniging en Desinfectie van hulpmiddelen								
Reiniging en Desinfectie van instrumentarium								
Scopen								
Toediening Medicatie								
Accidenteel Bloedcontact								
Sacabiës								
Opvang en afvoer van urine en feces								
Persoonlijke hygiëne patiënt & bezoeker								

Still looking for
the best way ...

Richtlijnen 2023-2024

Richtlijn	Geplande start	Trekker
Hydrotherapie	2023 - 2024	FMS
Echografie & TEE	2023 - 2024	FMS
Arteriele katheters	2023 - 2024	FMS
Babyvoeding	2023 - 2024	RIVM
Basishygiëne bij lichaamsverzorging	2023 - 2024	SKILZ
Beademing	2023 - 2024	FMS
Bewaren instrumentarium	2023 - 2024	FMS
Hemodialyse	2023 - 2024	FMS
Huisdieren en planten	2023 - 2024	SKILZ
Intraveneuze katheters	2023 - 2024	FMS
Laserinstrumentarium/apparatuur	2023 - 2024	FMS
LCHV Verpleeghuizen	2023 - 2024	RIVM
Legionella	2023 - 2024	RIVM
Linnengoed	2023 - 2024	SKILZ
Neonatologie	2023 - 2024	FMS
Norovirus	2023 - 2024	RIVM
Onderhoud apparatuur	2023 - 2024	FMS
Opslag SMH	2023 - 2024	FMS
Prionziekten	2023 - 2024	RIVM
Psychiatrische instellingen	2023 - 2024	RIVM
Sondevoeding algemeen	2023 - 2024	FMS
TBC	2023 - 2024	RIVM
Urinelozing en stoelgang	2023 - 2024	SKILZ
Vernevelaars/Verdampers	2023 - 2024	FMS
Virale hemorrhagische koorts	2023 - 2024	RIVM
Waterinfecties	2023 - 2024	FMS
Zorg voor mensen met een handicap	2023 - 2024	SKILZ
Cytomegalovirus	2023 - 2024	FMS
Sondevoeding neonatologie	2023 - 2024	FMS
Ambulancediensten	Na 2024	RIVM
Dermatologie	Na 2024	FMS
Jeugdgezondheidszorg	Na 2024	RIVM
Microbiologie	Na 2024	FMS
Oogheelkunde	Na 2024	FMS

WE WANT YOU!

Deelnemen aan richtlijnwerkgroepen?

Meld je aan via jouw beroepsvereniging.

NOBO

**SAVE
THE
DATE**

**28
September
2023**

WEET IEMAND OF JE
INMIDDELS ALWEER MAG
DOUCHEN ?

OF IS HET NOG STEEDS ALLEEN
MAAR HANDEN **WASSEN** ?

PEOPLE THAT DON'T KNOW ME
THINK I'M QUIET.
PEOPLE THAT DO KNOW ME
WISH I WAS.

Informeren & activeren met mobiele microlearnings

Van papier naar praktijk

Disclosure

(Potentiële) belangenverstrengeling

n.v.t.

Voor bijeenkomst mogelijke relevante relaties met bedrijven

Oprichter van Primio

Sponsoring of onderzoeksgeld

n.v.t.

Honorarium of andere (financiële) vergoeding

n.v.t.

Aandeelhouder

n.v.t.

Jules Weijdema & Primo

Industrieel ontwerper, oprichter van Primio en verantwoordelijk voor enthousiaste gebruikers!

Primio richt zich op de praktisch geschoolde medewerkers in de zorg

We willen complexe kennis zo toegankelijk mogelijk aanbieden

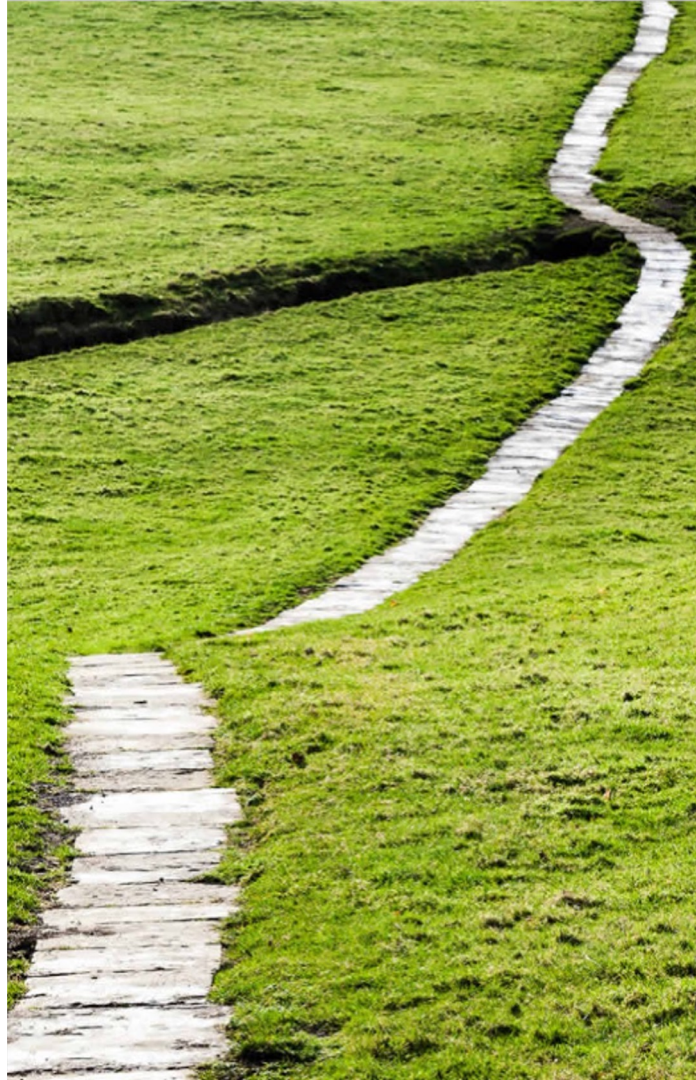

De grootste uitdagingen

Onderzoek onder zorgprofessionals

Vanuit het perspectief van de *organisatie*

- ... worden werkwijzes aangeboden op vaste momenten
- ... in lange modules
- ... veelal tijdens werktijd

De grootste uitdagingen

Onderzoek onder zorgprofessionals

Vanuit het perspectief van de *medewerker*:

... is kennis verspreid

... te veel om up-to-date te houden

... slecht terug te vinden

De kracht van microlearning

De juiste informatie
en ook niet meer dan dat.

Op het juiste moment
en niet slecht één keer per jaar.

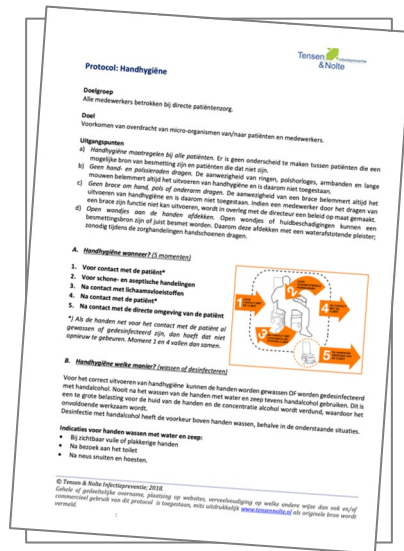
Komt naar de medewerker toe
ze hoeven niet te zoeken.

Microlearning biedt medewerkers...

- + De mogelijkheid te leren wanneer het uitkomt
- + Visuele en interactieve content
- + Korte, laagdrempelige kennismodules

Specifieke onderwerpen worden toegankelijk en direct toepasbaar

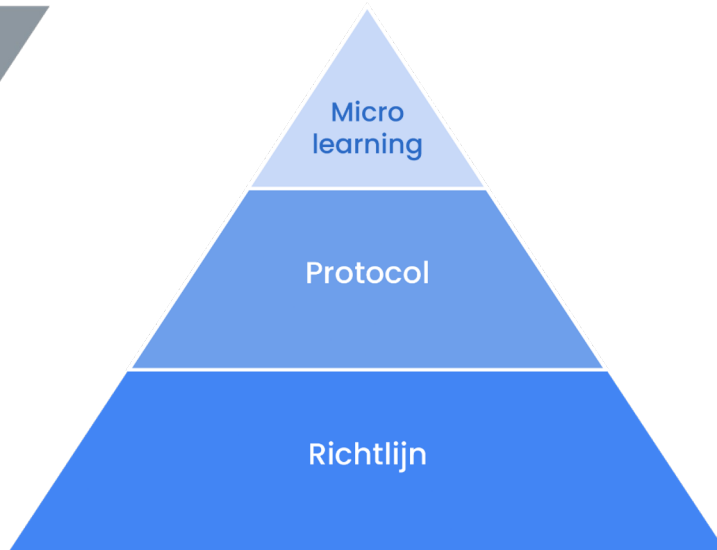

Werkplekleren: leren door te doen

70 · 20 · 10

5 moments of need: kennis op maat

1. **Om iets nieuws te leren**
leren: training
2. **Wanneer je meer wilt leren**
leren: verdieping
3. **Om toe te passen wat je hebt geleerd**
performance support
4. **Wanneer er iets misgaat**
performance support
5. **Bij een verandering**
performance support

Tijdens de koffiepauze

Een pushnotificatie komt binnen

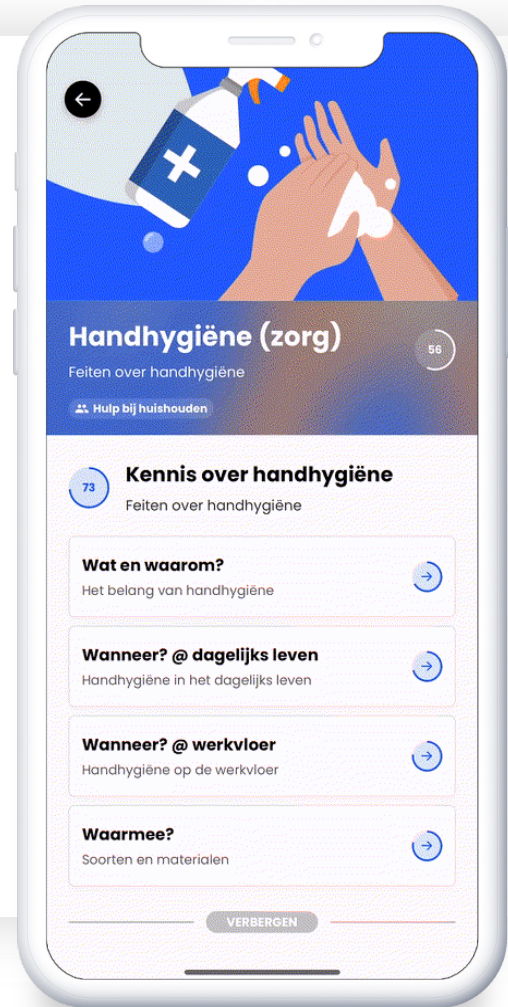
Je handen wassen doe je zo... 🙌

In de module Handhygiëne leggen we het uit! Weet je alles al? Test je kennis!

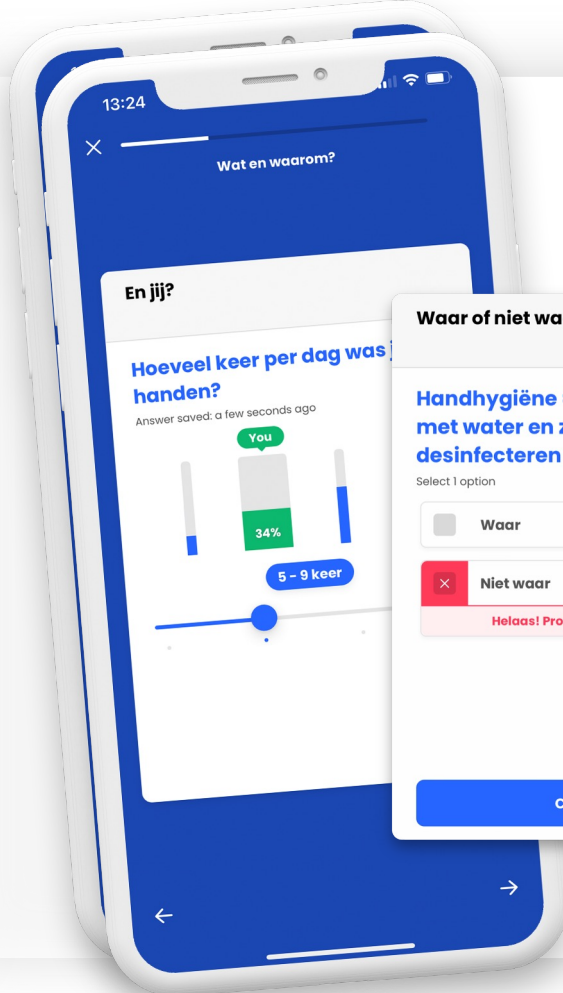

Direct toegang tot de nieuwe microlearning

Direct inzicht in eigen kennis

Waar of niet waar?

Handhygiëne = handen reinigen met water en zeep en/of desinfecteren met alcohol.

Select 1 option

☐ Waar

☒ Niet waar

Helaas! Probeer het nog eens.

Confirm →

Waar of niet waar?

Hoeveel procent van de mensen vergeet de duimen te wassen?

Select 1 option

☐ 34%

☒ 56%

Inderdaad, ruim de helft vergeet dit! Oeps!

☐ 72%

En jij?

Hoeveel keer per dag was jij je handen?

Answer saved: a few seconds ago

De organisatie krijgt ook zicht op het kennisniveau

Hoeveel keer per dag was jij je handen?

🔔 14-09-22 👁 849 bekeken 💬 678 antwoorden

OPTIE 1 0 - 4 keer

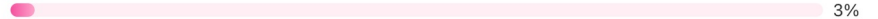
OPTIE 2 5 - 9 keer

OPTIE 3 10 - 15 keer

OPTIE 4 Meer dan 16 keer

Case: Handhygiëne & infectiepreventie weer *top of mind* maken

‘Het creëren van meer bewustwording en betere naleving van infectiepreventiemaatregelen’.

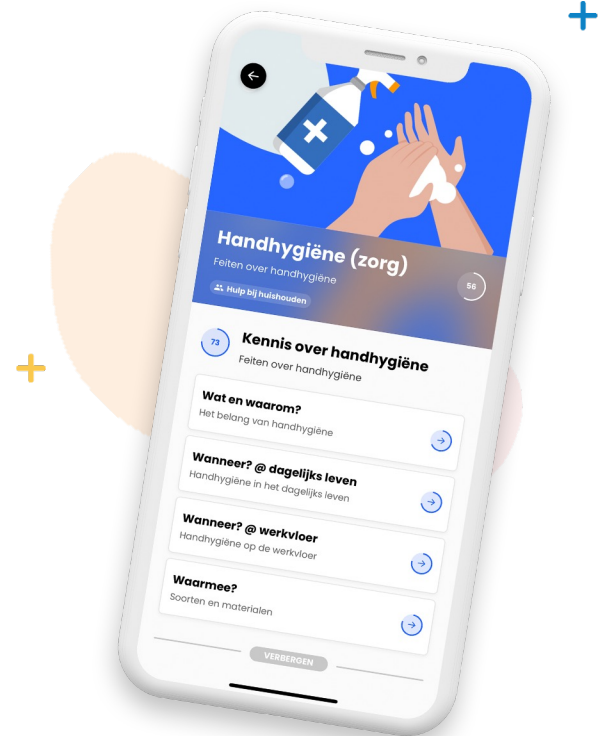
- + Medewerkers kennen hun verantwoordelijkheden, maar de urgentie verzwakt.
- + Interventie: wekelijks nieuwe content, gecombineerd met notificaties.

Resultaat

Medewerkers zijn beter op de hoogte en bekijken vaker de beschikbare informatie

- + **Bewustzijn:** 80% van de medewerkers geeft aan dat de informatie er vaker wordt bijgepakt en meer geïntegreerd wordt in de dagelijkse werkzaamheden
- + **Dagelijkse routine:** de informatie is meer top of mind en draagt bij aan het opnemen van nieuwe kennis in de dagelijkse routines
- + **Ondersteuning:** medewerkers ervaren de applicatie en de informatie als ondersteunend bij hun dagelijkse werkzaamheden.

Medewerkers geven aan dat de **toegankelijkheid van informatie** voor hen het belangrijkste is om ermee aan de slag te gaan.

“Vooral de reden *waarom* je op welk moment je handen moet wassen.”

“ Het was eerst een automatisme en nu denk ik er toch meer over na”

“De pakken aantrekken, waar let je op, in welke volgorde etc. Dat is gewoon lekker om dat, zeker via een filmpje, even terug te bekijken.”

*“Doordat het laagdrempelig
toegankelijk is, pak ik het er nu
makkelijker bij”*

Ervaar het zelf!

Implementatie van infectiepreventierichtlijnen met behulp van bundels

Jan Kluytmans
UMC-Utrecht

Disclosure slide

(Potentiële) belangenverstrengeling

Voor bijeenkomst mogelijke relevante relaties met bedrijven	NVT
Sponsoring of onderzoeksgeld	NVT
Honorarium of andere (financiële) vergoeding	NVT
Aandeelhouder	NVT
Andere relatie, namelijk.....	NVT

Infectiepreventierichtlijnen

- Veel richtlijnen
- Aanbevelingen zijn wetenschappelijk moeilijk te onderbouwen
  - Afhankelijk van gedrag
  - Situationeel
  - Multifactoriële ontstaanswijze
  - Sommige aanbevelingen zijn nauwelijks uitvoerbaar en ontberen draagvlak
    - bijvoorbeeld 5 moments van WHO

Guidelines

Hundreds of recommendations

Guidelines and recommendations

Guidelines and recommendations

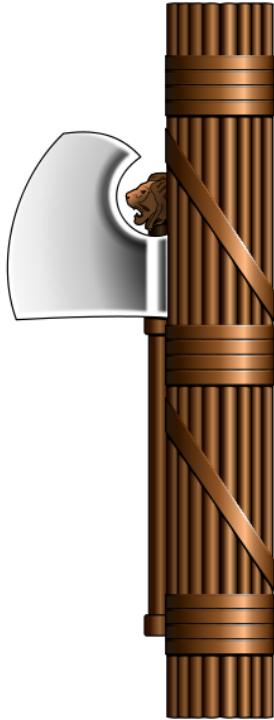
(Especially when the guidelines do not make much sense and are easy to work around)

Huidige situatie

- Naleving is gebrekkig
- SSI en lijngerelateerde infecties staan in de top drie van vermijdbare sterfte in Nederlandse ziekenhuizen

Een mogelijke oplossing

Fasces = bundle = strength

Bundles

- to help health care providers deliver the best possible care for patients undergoing particular treatments with inherent risks
- A bundle is a structured way of improving the processes of care and patient outcomes

Bundles

- a small, straightforward set of evidence-based practices — generally three to five — that, when performed collectively and reliably, have been proven to improve patient outcomes
- Achievable in all patients

A culture of safety

- Implementation of a zero-tolerance policy
- Impossible in an environment without a culture of safety
  - It is not about who is right, but about what is good for the patient
  - All employees involved in a procedure can stop the procedure if the bundle is not adhered to

Checklist

Patients/procedures

	1	2	3	4	5	6	7	8	
Element 1	Y	Y	N	Y	Y	Y	Y	Y	87,5%
Element 2	Y	N	Y	N	Y	Y	Y	Y	75%
Element 3	N	Y	Y	Y	Y	Y	N	Y	75%
Element 4	Y	Y	Y	Y	Y	N	Y	Y	87,5%
Element 5	Y	Y	Y	Y	Y	Y	Y	N	87,5%
									12,5%

Elements of the bundle

Conclusie

Als je het per bundelelement “best wel goed” doet
(75-90% score) doe je het zelden “volledig” goed

Kwaliteit van zorg is dan verre van optimaal

Dit is wat je in praktijk ziet als je als mystery-guest meeloopt

The Netherlands

- Study on causes of preventable deaths in the hospital
- SSI were leading the ranks
- National patient safety program
- Bundle for SSI
  - Hair removal
  - Antimicrobial prophylaxis
  - Normothermia
  - Disciplin in the OR ??

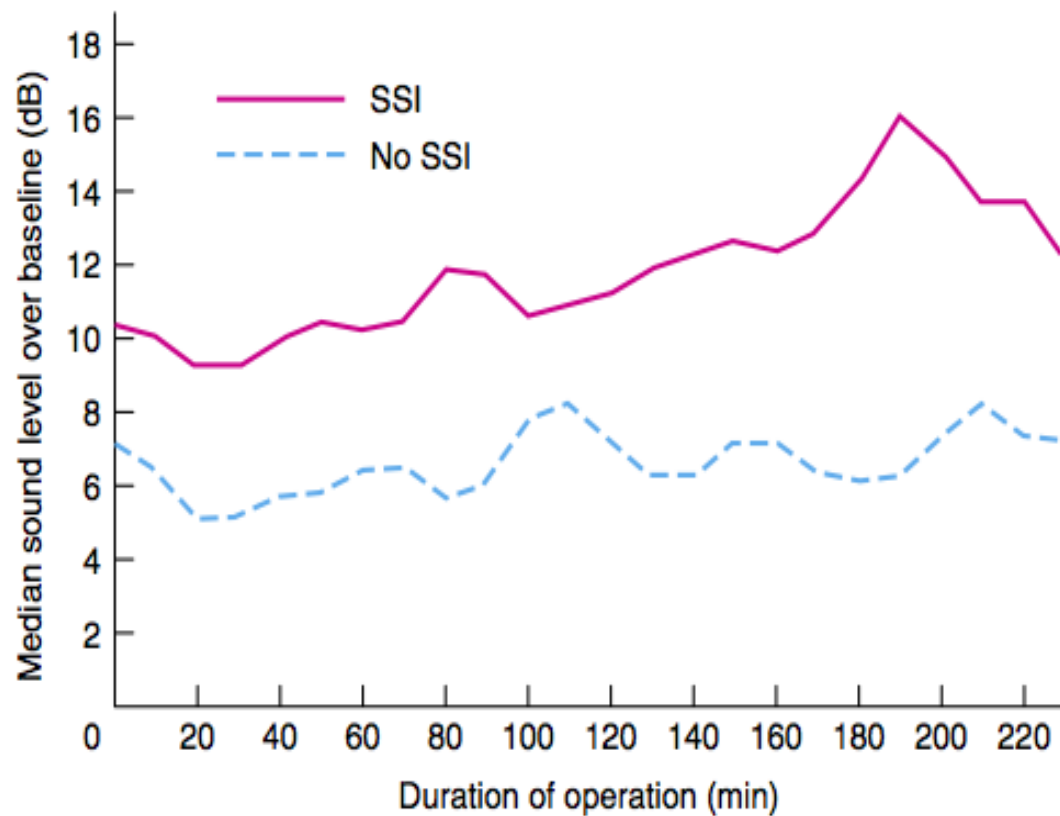
Disciplin in the OR

Adverse effect of noise in the operating theatre on surgical-site infection

A. Kurmann¹, M. Peter¹, F. Tschan², K. Mühlemann³, D. Candinas¹ and G. Beldi¹

¹Department of Visceral Surgery and Medicine and ²Institute of Work and Organizational Psychology, University of Neuchâtel, Neuchâtel, Switzerland and ³Institute of Infectious Diseases, Inselspital University Hospital Berne and University of Berne, Berne

Correspondence to: Dr G. Beldi, Department of Visceral Surgery and Medicine, Berne University Hospital, University of Berne, CH-3010 Berne, Switzerland (e-mail: guido.beldi@insel.ch)

Fig. 2 Intraoperative sound levels for patients with and without surgical-site infection (SSI)

Median sound levels during surgery were significantly higher for patients who developed a SSI (43.5 *versus* 25.0 dB; $P = 0.040$)

There was an association between non-patient-related conversation and sound level ($P = 0.024$)

Analysis of the discipline score showed that such discussion was associated with a significantly higher noise level; this finding may represent a lack of concentration by the surgical team

The Netherlands

- **Bundle for SSI**
  - Hair removal
  - Antimicrobial prophylaxis
  - Normothermia
  - Disciplin in the OR
    - (door openings)

Eerste bundel meting

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	
Hair removal	Y	Y	Y	N	Y	Y	Y	N	Y	Y	80%
Prophylaxis	Y	Y	Y	Y	Y	Y	Y	Y	Y	N	90%
Normothermia	N	N	Y	Y	N	Y	N	Y	Y	N	50%
Door openings	N	Y	N	N	N	N	Y	N	Y	N	30%

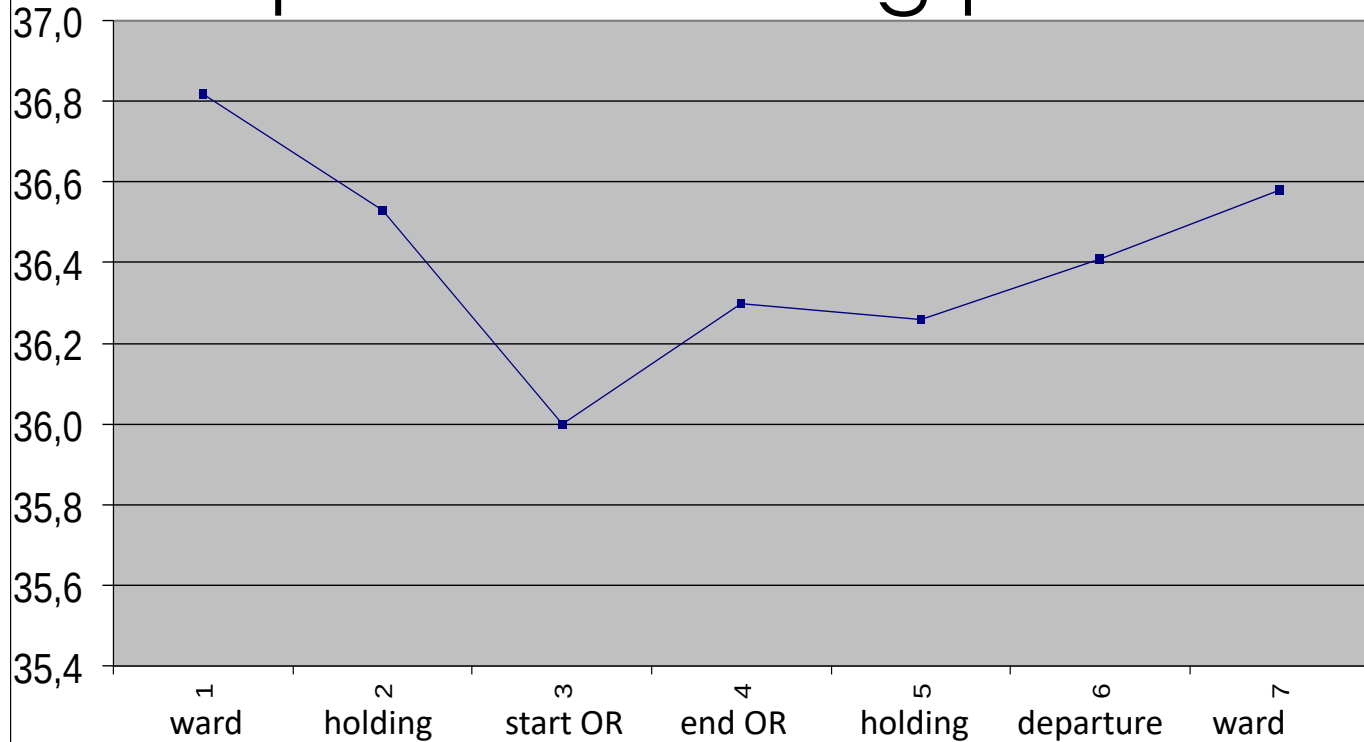
Eerste bundel meting

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	
Hair removal	Y	Y	Y	N	Y	Y	Y	N	Y	Y	80%
Prophylaxis	Y	Y	Y	Y	Y	Y	Y	Y	Y	N	90%
Normothermia	N	N	Y	Y	N	Y	N	Y	Y	N	50%
Door openings	N	Y	N	N	N	N	Y	N	Y	N	30%
											10%

ANALYSE AND IMPROVE

- **Hair removal**
  - Introduction of clippers
- **Normothermia**
  - Measurements of patients
- **Door openings**
  - Who, When, Why analysis

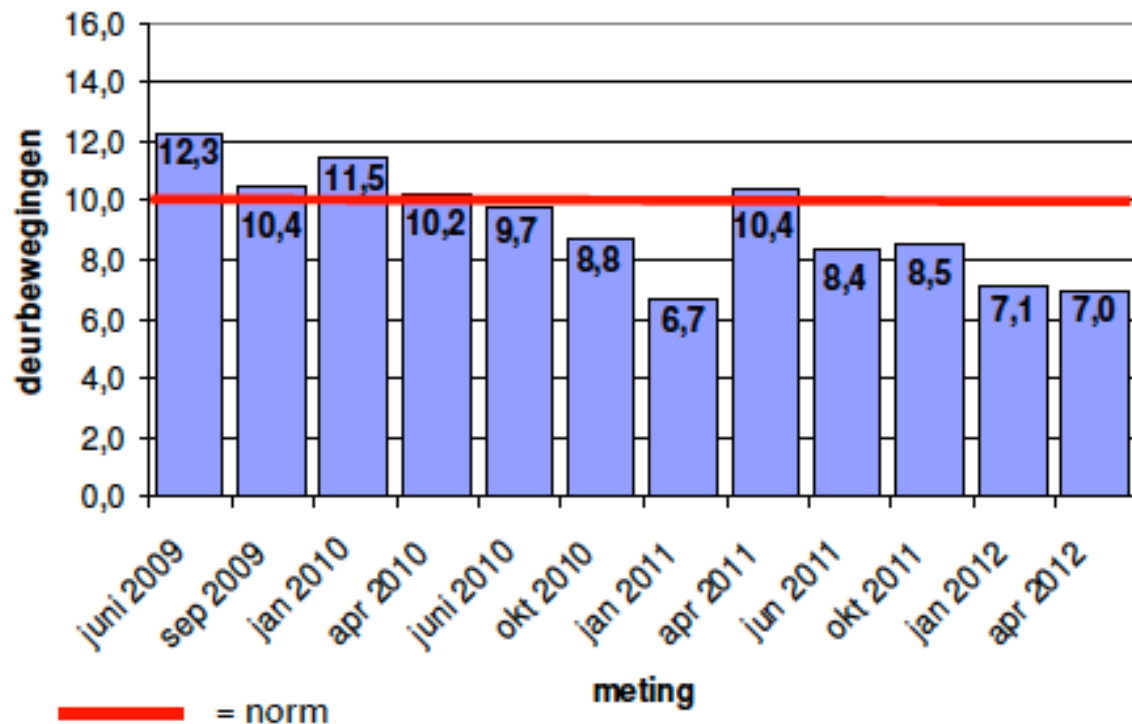
Temperature during process

UMC Utrecht

Mean number of dooropenings per hour over time

Requires a change of behaviour

Reasons for avoidable dooropenings

- Top three (in random order):
  1. Forgotten equipment
  2. Coffeekbreaks
  3. Social talk

The Results

Colorectal surgery

OPEN ACCESS Freely available online

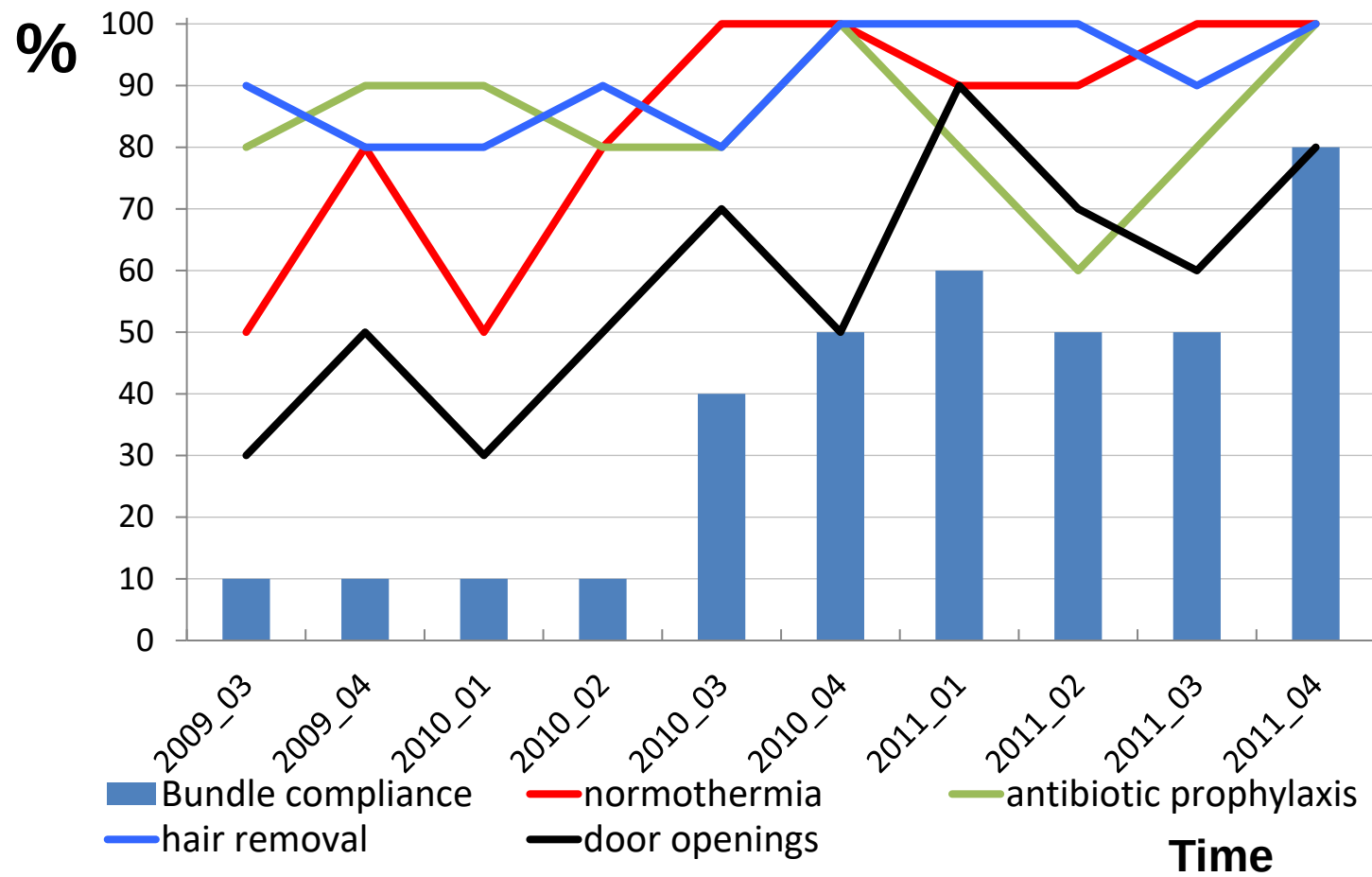
 PLOS ONE

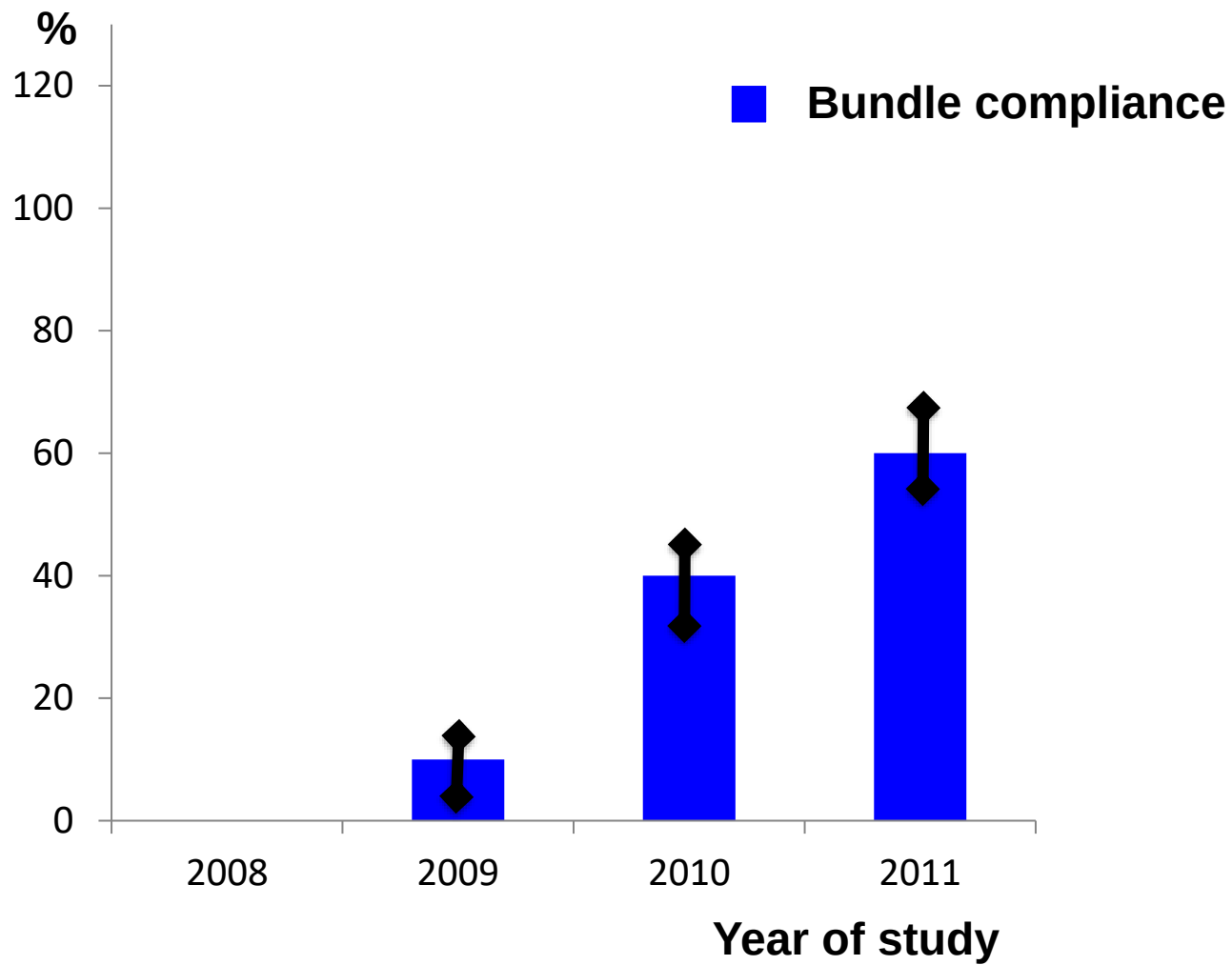
Reduction of Surgical Site Infections after Implementation of a Bundle of Care

Rogier M. P. H. Crolla¹, Lijckle van der Laan¹, Eelco J. Veen¹, Yvonne Hendriks², Caroline van Schendel³, Jan Kluytmans^{2,4*}

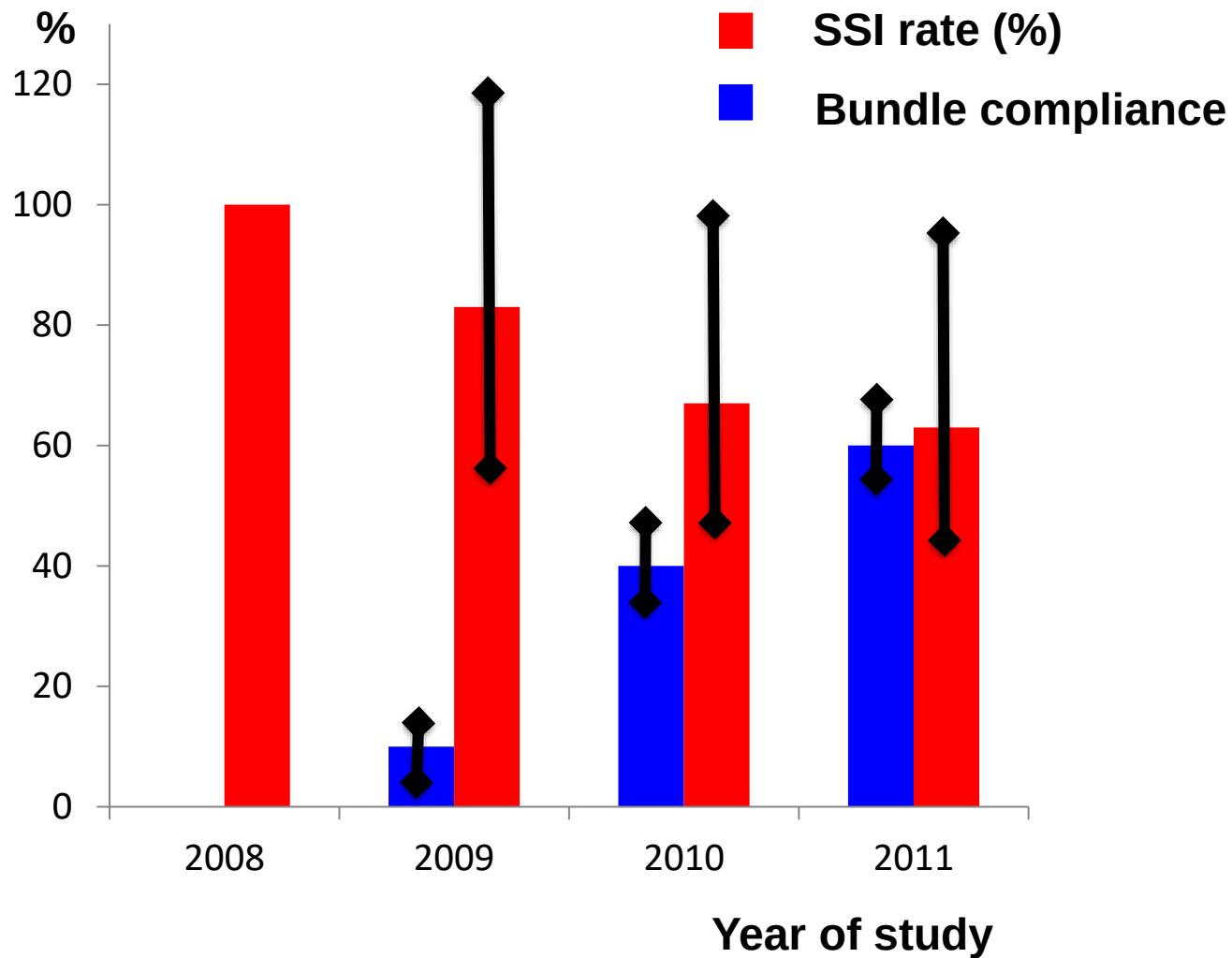
**Mean Additional
Length of Stay After Surgery
In Patients With SSI:
18 days**

Implementation of the bundle

Variable	AOR	95% CI	p-value
Laparoscopic versus open procedure	0.56	0.39-0.80	0.001
ASA class (3,4 and 5 versus 1 and 2)	1.55	1.15-2.08	0.004
Wound score (3 and 4 versus 1 and 2)	1.92	1.33-2.77	<0,001
Number of procedures per surgeon (≤ 100 versus >100)	1.52	1.14-2.04	0.005
Non-elective versus elective procedures	1.22	0.69-2.17	0.489
Duration of surgery (minuts)	1.006	1.003-1.008	<0,001
age (years)	1.009	0.997-1.021	0.128
Body mass index (kg/m ²)	1.011	0.979-1.043	0.510
year (2009 versus 2008)	0.83	0.57-1.22	0.345
year (2010 versus 2008)	0.67	0.46-0.98	0.039
year (2011 versus 2008)	0.64	0.44-0.95	0.025

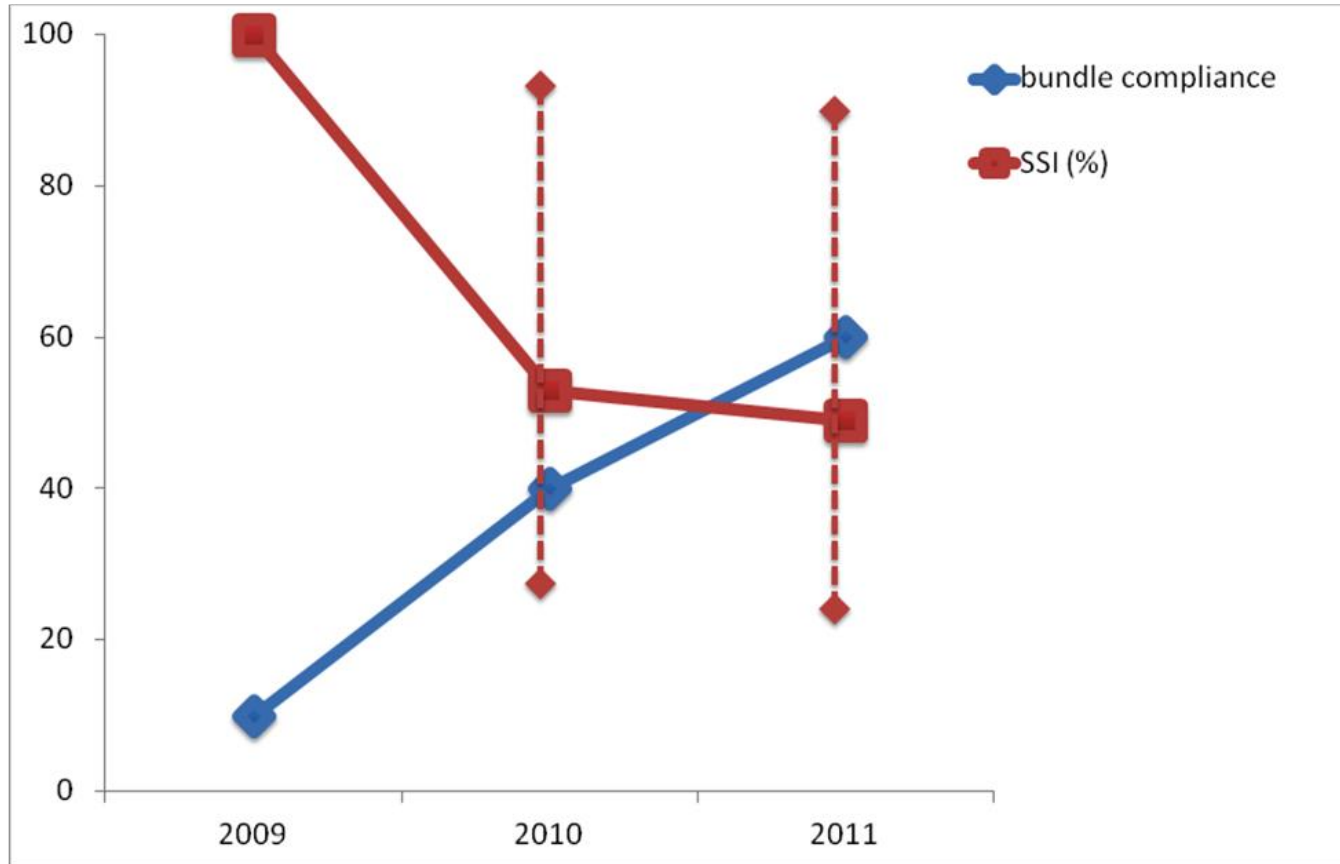
Implementation of a Bundle of Care to Reduce Surgical Site Infections in Patients Undergoing Vascular Surgery

Jasper van der Slegt^{1*}, Lijckle van der Laan¹, Eelco J. Veen¹, Yvonne Hendriks², Jannie Romme², Jan Kluytmans^{2,3}

1 Department of Surgery, Amphia Hospital, Breda, The Netherlands, **2** Laboratory for Microbiology and Infection Control, Amphia Hospital, Breda, The Netherlands,

3 Department of Medical Microbiology and Infection Control, VU University Medical Center, Amsterdam, The Netherlands

Vascular surgery

Costs and benefits

- Bundle program (measurements and feedback) costs 1,5 fte (90.000 euro)
- Minor investments in equipment (clippers, warming blankets etc)

Benefits

- Colorectal surgery 36% reduction of SSI rate
  - SSI rate before program started: 20%
  - Annual number of procedures 500
  - 100 SSI > 64 SSI
  - $36 * 18 \text{ days} = 648 \text{ days}$ (20% on ICU)
  - Average cost of one day: 500 euro
  - Savings: € 324.000
  - and 4 deaths prevented per year

Benefits

- Vascular surgery 50% reduction of SSI rate
  - SSI rate before program started: 15%
  - Annual number of procedures 300
  - 45 SSI > 23 SSI
  - $22 * 18 \text{ days} = 396 \text{ days}$
  - Average cost of one day: 500 euro
  - Savings: € 198.000
  - and 1 death prevented per year

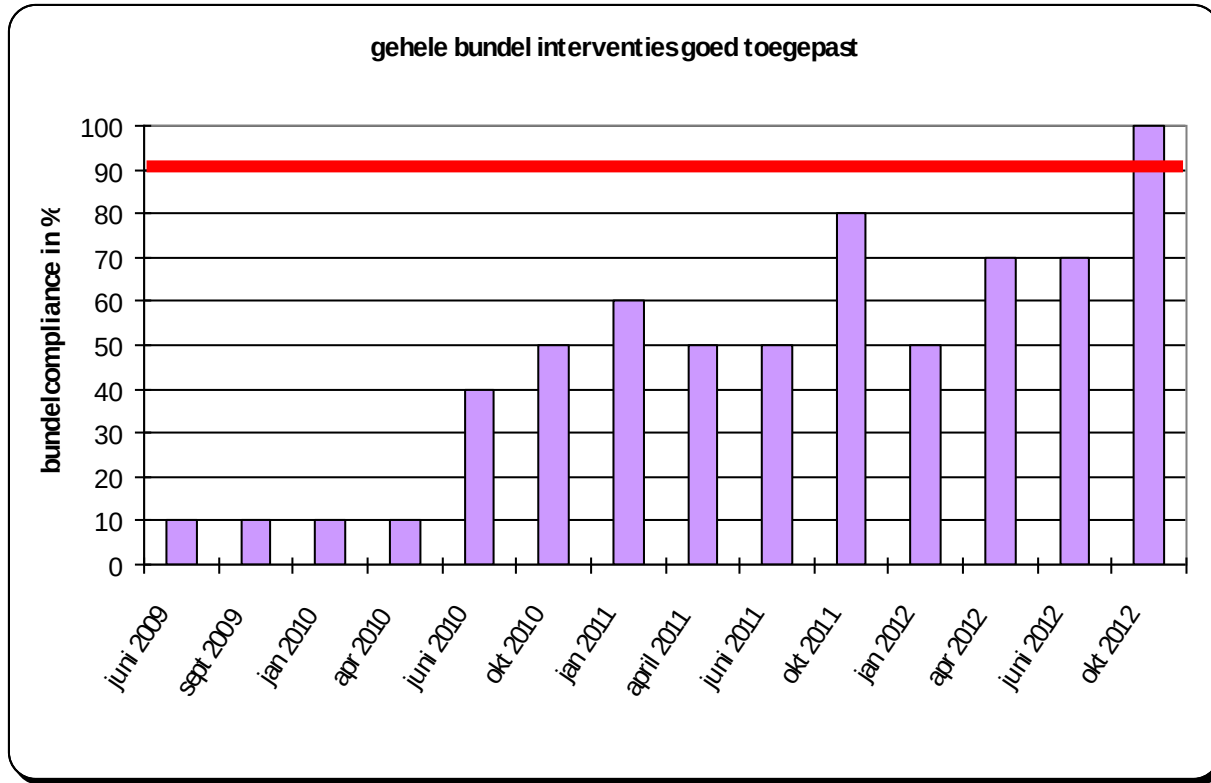
Balance

- Costs < €100.000 per year
- Benefits combined bundle program in colorectal and vascular surgery
  - > €500.000 per year
  - 5 deaths prevented

Conclusions

- Introduction of a bundle of care is associated with a strong and significant reduction of the SSI-rate
- Inexpensive measures
- Door-openings were the most difficult item
- The bundle introduced a culture change in the OR

bundelcompliance

 =
TARGET

Further steps

- OR management:
  - takes the lead of the program
  - automatic measurement with display in OR
- Infection control
  - monitoring of SSI rates and feedback
- Door-openings
  - raise the bar (8 per hour)
- Yellow and Red cards

Warning

Don't try this at home

Warning

**Don't try this at home
(without proper precautions)**

ONLINE FIRST

ARCH SURG/VOL
146 (NO. 3), MAR
2011

Evaluating an Evidence-Based Bundle for Preventing Surgical Site Infection

A Randomized Trial

Thomas Anthony, MD, MSc; Bryce W. Murray, MD; John T. Sum-Ping, MD; Fima Lenkovsky, MD;
Vadim D. Vornik, MD; Betty J. Parker, RN; Jackie E. McFarlin, RN, CIC; Kathleen Hartless, RN, CIC; Sergio Huerta, MD

Table 1. Evidence-Based Interventions That Reduce Surgical Site Infections

Intervention	Trial Type; Subjects	Study Arms	Outcome
Omission of mechanical bowel preparation Guenaga et al, 2009 ¹⁴			
Guenaga et al, 2006 ⁸			
Perioperative supplemental oxygen Qadan et al, 2009 ¹¹			
Preoperative and intraoperative warming Kurz et al, 1996 ⁹			
Melling et al, 2001 ¹⁰			
Reduction of intraoperative intravenous fluids Brandstrup et al, 2003 ¹²			
Use of wound barriers Sookhai et al, 1999 ¹³			

Omission of Mechanical Bowel Prep

Supplemental Oxygen

Pre- and Intra-operative warming

Reduction of Intraoperative IV-fluids

Use of Wound Barriers

Abbreviations: CI, confidence interval; FIo_2 , fraction of inspired oxygen; OR, odds ratio; RCTs, randomized controlled trials; RR, relative risk.

Results

- Extended arm SSI = 45% vs.
- Standard arm = 24% ($P = 0.003$).
- Multivariable analysis:
  - Extended arm associated w/ $\uparrow$ SSI risk
  - OR: 2.49 (95% CI, 1.36-4.56; $P = 0.003$).

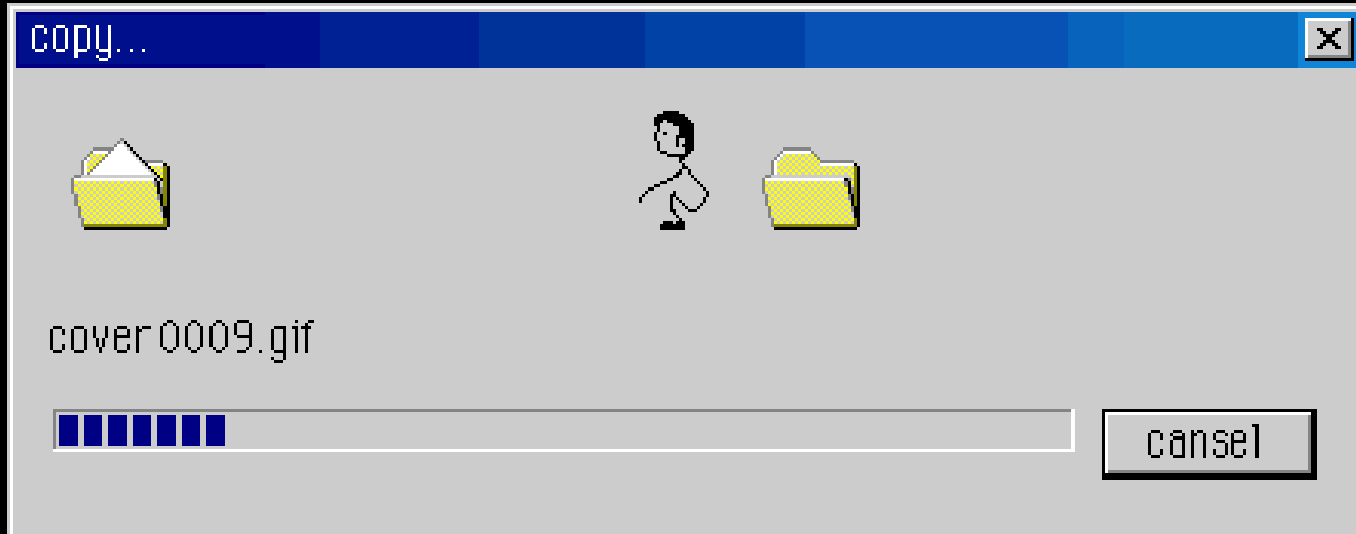
Was this a true bundle?

- A complex procedure was changed on 5 aspects and studied using randomisation on the level of individual patients
- This is not the proper way to implement a bundle
- Changing complex procedures in patientcare carries serious risks and should be done with great care (which takes time)
- Bundle did not include a culture change

conclusions

How complex procedures are managed in most hospitals

The only thing that you can trust on is outcome

Bundles can be useful tools to improve the outcome

Realise that it takes time and tenacity to achieve a culture change

Full support by management and staff is essential

Standard outcome measurements in high-risk surgery should be the
standard of care

Samenwerkingsverband Richtlijnen Infectiepreventie

Communicatie en implementatie

29-09-2022

dr. Tessa van Charldorp

Faculteit Geesteswetenschappen en Faculteit Geneeskunde
Universiteit Utrecht

Universiteit Utrecht

Disclosure slide

(Potentiële) belangenverstrengeling

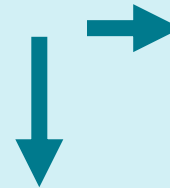

Onderzoeksgeld vanuit a) Universiteit Utrecht b) Strategische Alliantie UU/UMCU/TU/e/WUR; c) RIVM (voor project over HPV-vaccinatie consulten)

Wie ben ik?

Universiteit Utrecht

Medical Humanities: geesteswetenschappelijke en geneeskundige perspectieven op zorg en gezondheid

Universiteit Utrecht

Inhoud

- Hoe denkt een geesteswetenschapper?
- Vier lessen:
  1. Ken je eigen grenzen
  2. Ken je doelgroep
  3. Verplaats je in de ander
  4. Communicatietheorie
- Conclusie

Hoe denkt een geesteswetenschapper?

Geschiedenis, kunstgeschiedenis
Nederlands, Engels, Frans, Swahili, gender
studies, ethiek, filosofie, religie,
taalwetenschap, mediastudies,
muziekwetenschap, ...

communicatie- & informatiewetenschappen

[rechten, psychologie, antropologie]

Hoe denkt een geesteswetenschapper?

Wikipedia: “de verheffing en vervolmaking van de natuur door de voortbrengsels, uitingen en processen van de menselijke geest in de geschiedenis en maatschappij.”

“een soort spin in het web..”

Hoe denkt een geesteswetenschapper?

- We gebruiken bronnen of producten zoals spraak, teksten, geschriften, liederen, sociale media bijdragen, etc. als onderzoeksobject;
- We zijn geïnteresseerd in hoe mensen deze producten tot stand hebben gebracht of brengen;
- We zijn geïnteresseerd in de context waarbinnen deze producten gemaakt zijn, (niet) gebruikt worden, bewaard blijven, etc.;
- We analyseren de producten als product, maar ook in de context waarbinnen ze zich afspelen of gebruikt worden.

Hoe denkt een geesteswetenschapper?

Als eerste wil ik dan weten: wat is een richtlijn?

Protocol, afspraak, voorschrift, standaard, richtlijn?

Waarom zou je je aan een richtlijn houden?

Waar moet je je precies aan houden?

Hoe moet je je eraan houden?

Les 1: ken de grenzen van je eigen discipline

Van Gemert-Pijnen (2003)

- Procesfactoren
- Productfactoren
- Gebruikersfactoren

Hiervoor heb je nodig:

Stakeholders, management, specialisten, experts, doelgroep, wetenschappers, praktijkdeskundigen, bedrijfskundigen, (organisatie)psychologen, ontwerpers, tekstschrijvers, communicatie deskundigen, ...

Coördinator met interdisciplinaire *skills*!

Les 2: ken je doelgroep

Wie moet de richtlijn implementeren, uitvoeren, naleven, controleren?

Gezondheidsprofessionals:

- Niveau van opleiding
- Motivatie
- Subjectieve norm
- Niveau van bezorgdheid
- Sociale omgeving (“beïnvloeders”)

“Algemene” publiek:

- (Lijstje als hierboven) +
- Gezondheidsvaardigheden, taalvaardigheid

Voorbeeld: HPV-vaccinatie

Les 3: verplaats je in de ander

What's in it for them?

- Is de doelgroep in staat om de richtlijn uit te voeren?
- Wordt de doelgroep (sociaal en fysiek) in de gelegenheid gesteld om de richtlijn uit te voeren?
- Is de doelgroep gemotiveerd om de richtlijn uit te voeren?

Loop een dagje mee in de praktijk: welk gedrag lokt de praktijk uit? Waarom? Voer het protocol zelf uit. *Target behaviour* moet haalbaar zijn (Curtis et al, 2020).

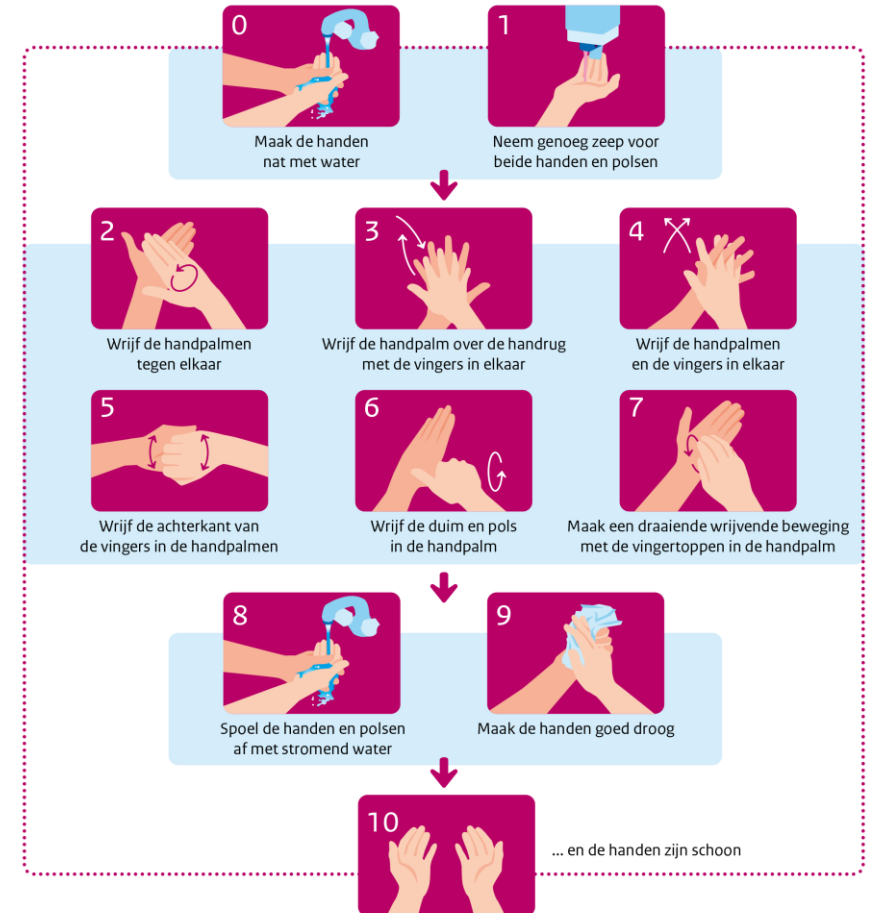
Etnografisch onderzoek.

Les 4: gebruik de communicatietheorie

Handenwasprotocol:

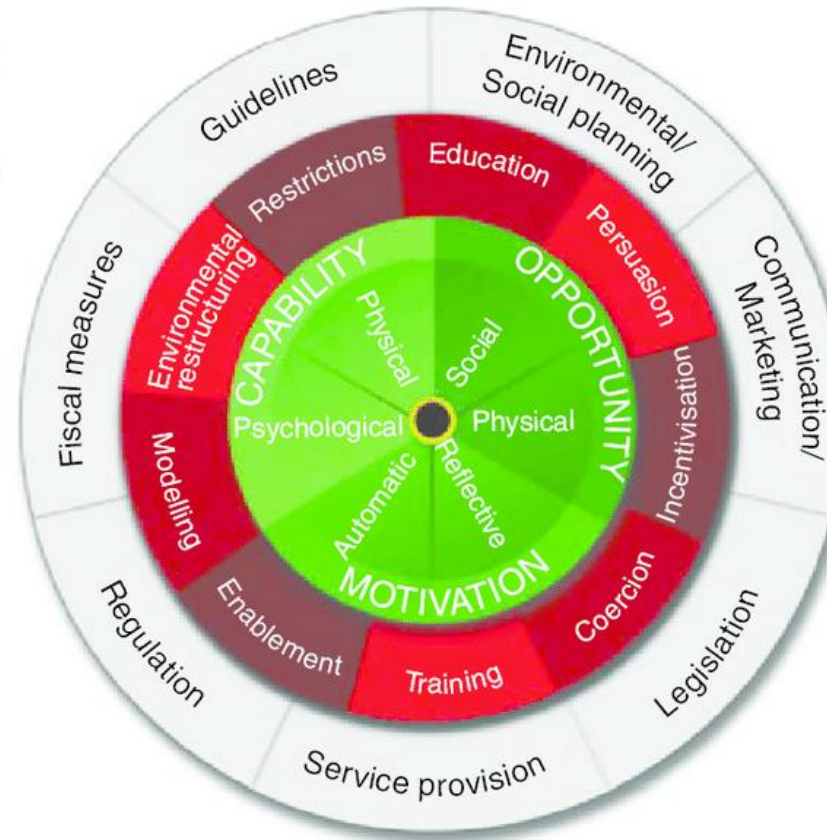
Handen wassen | RIVM

- Ken je doelgroep ☒
- Verplaats je in de ander ☒
- Gebruik van emoties, begrijpelijke taal, plaatjes, stappenplan, filmpje, etc.) ☒

Les 4: gebruik de communicatietheorie

Gedragsveranderinginterventies zijn ingewikkelder dan dat....

Conclusies

Gedragsveranderinginterventies – klein en groot - leunen sterk op communicatie.

“Science can take us only so far.” (Michie et al, 2020)

Informatie moet in ieder geval:

- aansluiten (ken je doelgroep)
- motiveren (verplaats je in de ander)
- haalbaar zijn (verplaats je in de ander)

Conclusies

Strategische communicatie planning is essentieel (Curtis et al, 2020).

Ook voor infectiepreventierichtlijnen!

En ook tijdens een pandemie!

(terug naar les 1: ken de grenzen van je eigen discipline)

Dank jullie wel! (t.c.vancharldorp@uu.nl)

- Atkins, L., & Michie, S. (2015). Designing interventions to change eating behaviours. *Proceedings of the Nutrition Society*, 74(2), 164-170.
- Curtis, V., Dreifelbis, R., Sidibe, M., Cardosi, J., Sara, J., Bonell, C., ... & Aunger, R. (2020). How to set up government-led national hygiene communication campaigns to combat COVID-19: a strategic blueprint. *BMJ global health*, 5(8), e002780.
- Michie, S., Atkins, L., & West, R. (2014). *The behaviour change wheel: a guide to designing interventions*. London: Silverback publishing.
- Michie, S., van Straalen, M.M, West, R. (2011). The behaviour change wheel: a new method for characterising and designing behaviour change interventions. *Implementation science*, 6(42).
- Michie, S., West, R., Rogers, M. B., Bonell, C., Rubin, G. J., & Amlôt, R. (2020). Reducing SARS-CoV-2 transmission in the UK: A behavioural science approach to identifying options for increasing adherence to social distancing and shielding vulnerable people. *British Journal of Health Psychology*, 25(4), 945-956.
- Van Geemert-Pijnen, L. (2003). Het totstandkomen en functioneren van infectiepreventieprotocollen. Een onderzoek naar communicatie gestuurd door wet- en regelgeving. Enschede: FEBO-druk BV.
- Van Gemert-Pijnen, L., Hendrix, M.G.R., Schellens, P.J. (2003). Zijn enquêtes geschikt om het functioneren van infectiepreventieprotocollen te beoordelen? *Nederlands Tijdschrift voor Medische Microbiologie*, 11(4).
- Van Roekel, H., Reinhard, J., & Grimmelikhuijsen, S. (2021). Improving hand hygiene in hospitals: Comparing the effect of a nudge and a boost on protocol compliance. *Behavioural Public Policy*, 1-23.
doi:10.1017/bpp.2021.15